

ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยใน การสร้างข้อสอบปรนัย :

รศ. นพ.ทศ หาญรุ่งโรจน์

ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ข้อสอบปรนัยเป็นข้อสอบที่นิยมนำมาใช้ในการประเมินนักศึกษาการศึกษาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เนื่องจากเป็นชนิดของข้อสอบที่มีความเที่ยงและความตรงสูง สามารถวัดศักยภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ได้ดี ถึงกระนั้นการพัฒนาข้อสอบปรนัยก็มีข้อผิดพลาดบางประการที่อาจส่งผลให้คุณภาพข้อสอบลดลง โดยทั่วไปความผิดพลาดในการออกข้อสอบปรนัยสามารถแบ่งได้เป็น **ความผิดพลาดในเชิงเนื้อหาข้อสอบ** และ **ความผิดพลาดในตัวข้อสอบ** ในบทความนี้ได้เรียบเรียงข้อผิดพลาดชนิดในตัวข้อสอบที่พบบ่อยในการสร้างข้อสอบปรนัย รวมถึงข้อสอบตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาโดยสังเขป

1. ความผิดพลาดในเชิงไวยากรณ์ (Grammatical issue) ในหลายครั้งอาจารย์ผู้พัฒนาข้อสอบมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาโจทย์และคำตอบที่ถูกต้อง โดยให้ความสนใจกับตัวลวงน้อยเกินไป ทำให้ตัวลวงเกิดความผิดพลาดในด้านไวยากรณ์ ทำให้ผู้ทำสอบสามารถตัดตัวลวงนั้นออกได้ โดยความผิดพลาดที่พบบ่อยมักเป็นรูปแบบความไม่เข้ากันของ article (A, An, The) กับคำนามที่ตามหลัง คำนามกับกริยาที่ไม่เข้ากันในเชิงเอกพจน์ พหูพจน์ เป็นต้น

An _____ is the appropriate immobilization technique for anterior shoulder dislocation.

- A. Bandaging
- B. Figure of 8 strap
- C. Interlocking arm sling
- D. Sugar tong slab
- E. Minerva jacket

✘ จากตัวอย่างโจทย์ที่ให้มาจะเห็นว่า ในส่วนของคำถามนั้น มี article An นำหน้าคำตอบอยู่ ส่งผลให้คำตอบที่เป็นไปได้จากตัวเลือกมีเพียงข้อเดียวที่เป็นไปได้คือ interlocking arm sling เพราะเป็นเพียงคำตอบเดียวที่ตามหลังด้วย article An

2. ความผิดพลาดในเชิงตรรกะ (Logical issue) บางครั้งตัวลวงสามารถตัดออกได้โดยหลักการทางตรรกศาสตร์ โดยไม่ได้ใช้ความรู้ที่จะทดสอบ

Which is true regarding an inguinal hernia?

- A. The incidence of the disease is more in male than female.
- B. The incidence of the disease is more in female than male.
- C. The incidence is equal between male and female.
- D. The higher incidence is related with the socioeconomic status of the patient.
- E. The incidence is more in Asian than European.

✘ จากตัวอย่างโจทย์นี้ จะเห็นว่าตัวเลือกที่ 1 ถึง 3 มีความครอบคลุมความเป็นไปได้ทั้งหมดแล้ว ฉะนั้นคำตอบที่ถูกต้องเป็นข้อใดข้อหนึ่งในสองข้อนี้ ทำให้สามารถเลือกตัดคำตอบข้อ D และ E ออกไปได้ โดยไม่ต้องใช้ความรู้

3. การใช้คุณศัพท์บอกความแน่นอนชัดเจน (Absolute terms) เนื่องจากในทางการแพทย์มักไม่มีอะไรที่ถูกต้องแน่นอน โดยไม่มีข้อยกเว้น ฉะนั้นหากตัวเลือกมีคำบอกคุณศัพท์จำพวกแน่นอนชัดเจน มักจะเป็นคำตอบที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลให้ผู้ทำสอบพิจารณาไม่เลือกตัวเลือกดังกล่าว ในทางตรงกันข้ามหากตัวเลือกมีคำคุณศัพท์บอกว่า มีโอกาสเป็นไปได้บ้าง (relative terms) มักมีโอกาเป็นคำตอบที่ถูกต้องมากกว่า

Which is true regarding to the septic arthritis?

- A. Complete blood count is the only reliable investigation for the diagnosis.
- B. Patients with the diagnosis of acquired immune deficiency syndrome are always develop septic arthritis at their lifetime.
- C. The plain radiographs always show the osteolytic lesion at the involved bone.
- D. The previous puncture wound around the joint could lead to septic arthritis.

✖ จากตัวอย่างโจทย์จะเห็นได้ว่า ในคำตอบข้อ A ถึง C นั้น มีคำที่บ่งบอกลักษณะ absolute term ทั้งหมด คือ only และ always ในขณะที่คำตอบข้อ D นั้นมีคำที่มีลักษณะเป็น relative term คือ could จากตรรกะทางการแพทย์ที่มักไม่มีอะไรถูกต้องแน่นอน ทำให้ในแง่ความน่าจะเป็น คำตอบข้อ D จึงมีโอกาสถูกต้องมากกว่า ในกรณีนี้ผู้ทำสอบอาจเลือกเดาคำตอบข้อนี้ และได้คะแนนแต่ไม่ได้มาจากความรู้ที่แท้จริง

4. ความยาวของตัวเลือกที่ถูกต้อง (Long correct option) จากข้อสังเกตลักษณะของข้อสอบปรนัยในทางการศึกษาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่า รูปแบบของตัวเลือกที่มีความยาวมากกว่าตัวเลือกอื่น มักเป็นคำตอบที่ถูกต้อง มีสาเหตุมาจาก โดยพื้นฐานอาจารย์ผู้ออกข้อสอบมักมีลักษณะนิสัยรักการสอน ทำให้หลายครั้งอาจารย์ก็นำนิสัยนี้มาใช้ในการออกข้อสอบโดยไม่รู้ตัว โดยอาจารย์มักให้รายละเอียดในตัวเลือกที่ถูกต้องอย่างครบถ้วน

Which statement is true regarding to the fentanyl devices?

- A. Elimination of fentanyl after the removal of transdermal device generally takes longer than after the administration of intravenous fentanyl.
- B. Transdermal fentanyl absorption is well predicted.
- C. Transdermal fentanyl is approved for chronic pain.
- D. Transdermal fentanyl is FDA approved for acute post-operative pain.
- E. The equipotency of 25 micro g transdermal fentanyl is 20 mg oral morphine

✖ ลักษณะของข้อสอบตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นถึงตัวเลือกของคำตอบที่มีหนึ่งตัวเลือกที่มีความยาวมากกว่าตัวเลือกอื่นๆ อย่างชัดเจน เนื่องจากอาจารย์ผู้ออกข้อสอบให้รายละเอียดในตัวเลือกข้อนั้นอย่างครบถ้วนมากกว่า ทำให้ผู้ทำสอบอาจเลือกคำตอบข้อนี้ในกรณีที่ต้องเดา โดยความผิดพลาดลักษณะนี้อาจารย์ผู้ออกข้อสอบสามารถแก้ไขได้โดยการทำให้ความยาวตัวเลือกแต่ละข้อให้ใกล้เคียงกัน โดยการตัดคำที่ไม่จำเป็นออกไป

5. การใช้คำซ้ำทั้งในโจทย์และตัวเลือก (Repetition) การใช้คำเดียวกันหรือความหมายเหมือนกัน มักเป็นข้อสังเกตหนึ่งให้ผู้เข้าสอบพิจารณาว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้อง

Which of the following statements is true regarding sacular theory of indirect inguinal hernia formation?

A. An increased intra-abdominal pressure is the key pathophysiology in the development of indirect inguinal hernia.

B. A developmental diverticulum associated with a patent processus vaginalis is the cause of indirect inguinal hernia.

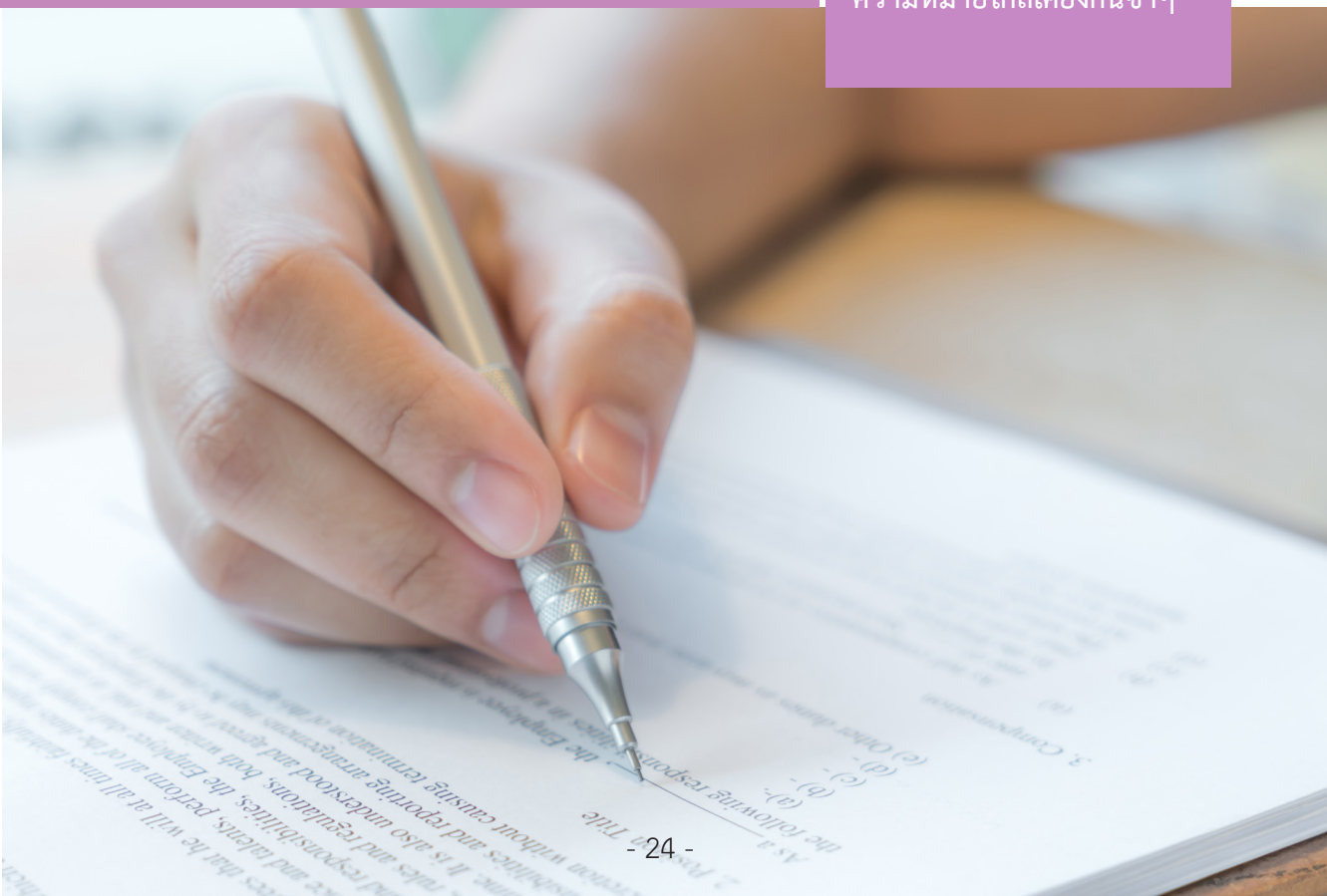
C. All persons with a persistently patent processus vaginalis will develop indirect inguinal hernia.

D. Lipoma of a spermatic cord is the most common associated abnormality in a patient with indirect inguinal hernia.

E. A direct inguinal hernia is generally caused by the weakness of the posterior inguinal wall.

✕ จากโจทย์ตัวอย่างข้อนี้มีการมุ่งเน้นประเด็นไปที่การถามเกี่ยวกับ sacular theory ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับถุง (sac) ทำให้ผู้เข้าสอบอาจมองหาคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันในตัวเลือกและเลือกตัวเลือกข้อนั้น ซึ่งในที่นี้คือ คำว่า diverticulum ซึ่งแปลว่าถุงเช่นกัน คำที่มีความหมายซ้ำกันเหล่านี้จะเป็นตัวบอกรับคำตอบที่ถูกต้องได้

ฉะนั้น อาจารย์ผู้ออกข้อสอบจึงต้องระมัดระวังการใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันซ้ำๆ

6. การเข้าพวกของคำหรือข้อความในตัวเลือก (Convergence) ข้อสอบปรนัยบางส่วนนำเสนอตัวเลือกที่มีรายการหลายอย่าง ผู้เชี่ยวชาญได้ตั้งข้อสังเกตว่า ตัวเลือกที่ถูกต้องของข้อสอบประเภทนี้ มักเป็นข้อที่มีรายการซ้ำในตัวเลือกมากที่สุด รวมไปถึงจนถึงลักษณะของรายการที่เข้าพวกกันได้มากที่สุด หรือคล้ายคลึงกันก็ได้

A 36-year-old male sustained an open segmental tibia fracture associated with an overlying 8 cm soft tissue avulsion that required flap coverage. No vascular injury is identified. The degree of contamination and soft tissue trauma was moderate. According to these findings, what is/are the appropriate prophylactic antibiotic(s)?

- A. Cephalosporin
- B. Cephalosporin and aminoglycoside
- C. Penicillin and clindamycin
- D. Penicillin, aminoglycoside and vancomycin
- E. Cephalosporin, aminoglycoside and penicillin

✘ ลักษณะโจทย์ข้อนี้ถ้ามถึงชนิดของยาปฏิชีวนะที่เหมาะสมสำหรับการให้ในภาวะ open fracture ในกรณีที่ทำสอบต้องเดาคำตอบที่ถูกต้อง อาจใช้วิธีนับว่ายาปฏิชีวนะใดที่ปรากฏออกมาในตัวเลือกบ่อยที่สุด ซึ่งจากตัวอย่างในข้อนี้คือ cephalosporin aminoglycoside และ penicillin ซึ่งปรากฏออกมา 3 ครั้งเท่ากัน ผู้ทำสอบจึงเลือกข้อ E ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง ฉะนั้นในการออกข้อสอบลักษณะนี้ อาจารย์ผู้ออกข้อสอบไม่ควรให้คำตอบที่ถูกต้องปรากฏในตัวเลือกบ่อยกว่าตัวเลือกลงอื่น

7. การบอกใบ้คำตอบโดยโจทย์ข้ออื่น (Suggestion by other item) ในบางครั้งอาจารย์ผู้คัดเลือกข้อสอบขาดความระมัดระวังและคัดข้อสอบที่มีข้อมูลบอกใบ้ช่วยให้ผู้เข้าสอบตอบข้อสอบข้ออื่นได้

Which of the following is the factors involving in choosing the appropriate prophylactic antibiotic in open fracture?

1. Wound size
2. Degree of contamination
3. Fracture configuration
4. Degree of soft tissue trauma

- A. 1,2
- B. 1,3
- C. 1,3,4
- D. 2,3,4
- E. 1,2,3,4

✕ จากโจทย์ข้อนี้ถ้ามถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกชนิดยาปฏิชีวนะใน open fracture ซึ่งผู้ทำสอบสามารถที่จะย้อนกลับไปดูข้อก่อนหน้า ซึ่งในส่วน stem ได้มีการให้ข้อมูลปัจจัยดังกล่าวไว้ ทำให้เป็นการบอกใบ้คำตอบให้กับผู้ทำสอบอย่างไม่ได้ตั้งใจ แนวทางแก้ไขคือ อาจารย์ผู้รับผิดชอบเลือกชุดข้อสอบควรทำการตรวจสอบรายละเอียดข้อสอบในชุดข้อสอบอย่างถี่ถ้วนก่อนนำไปใช้ โดยไม่ให้มีข้อที่ถ้ามถึงเนื้อหาที่ใกล้เคียงกันมากเกินไป เพราะอาจเกิดการบอกใบ้จากตัวข้อสอบเองได้ โดยทั่วไปแล้วหากอาจารย์ผู้ออกข้อสอบและคัดข้อสอบมีการพัฒนาและจัดชุดข้อสอบตามแนวทางของ test blueprint อย่างถูกต้อง จะลดการมีข้อสอบเนื้อหาทับซ้อนลักษณะนี้ได้

จากที่อธิบายมาจะเห็นได้ว่าการพัฒนาข้อสอบปรนัยให้เป็นข้อสอบที่ดีนั้น นอกจากจะทราบหลักการการออกข้อสอบที่ถูกต้อง อาจารย์ผู้ออกข้อสอบยังต้องมีความรอบคอบและระมัดระวังในข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้เช่นกัน เชื่อว่าบทความนี้จะสามารถเป็นแนวทางเบื้องต้นเพื่อช่วยอาจารย์ทุกท่านในการพิจารณาจุดอ่อนที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการพัฒนาข้อสอบปรนัยต่อไปได้

